

Folketingets Retsudvalg

MINISTEREN

26. april 2006

Folketingets Retsudvalg har i skrivelse af 3. april 2006 (Ad REU alm. del) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 318:

Spørgsmål 318:

”Der ønskes en redegørelse for Adoptionsnævnets udmøntning af loven og dens undtagelser vedrørende alderskrav set i lyset af, at adoptionsloven lettede alderskravene i forhold til de tidligere regler – men alligevel fastholdt ganske stramme aldersregler i Danmark.

I en vis erkendelse heraf blev loven udstyret med en hel række dispensationsmuligheder, eksempelvis for par, hvor den ene ægtefælle er ”noget yngre” end den anden, og når aldersreglerne spiller sammen med andre regler f.eks. ved adoption af barn nr. 2.”

Svar:

Jeg skal for en beskrivelse af aldersreglerne henvise til min bevarelse af Retsudvalgets spørgsmål 304, hvor de enkelte dispensationsmuligheder er gennemgået.

Adoptionsnævnet offentliggør løbende anonymiserede resumeer af nævnets afgørelser på hjemmesiden www.adoptionsnaevnet.dk.

Jeg vil i det følgende for hver af de tre dispensationsmuligheder opridse hovedpunkter fra nævnets praksis. Beskrivelsen er hentet fra nævnets hjemmeside.

Dispensation, hvis kun den ene ægtefælles alder overstiger barnets alder med mere end 40 år, mens den anden ægtefælle er noget yngre

Adoptionsnævnet har i sin praksis lagt vægt på, at der bør fastsættes en aldersramme, hvor aldersforskellen mellem barnet og den yngste af ægtefællerne er væsentlig mindre end 40 år. Det afgørende er således aldersforskellen mellem barnet og den yngste ægtefælle – og ikke aldersforskellen mellem ægtefællerne.

Aldersrammerne udregnes altid med udgangspunkt i den yngste alder, som barnet kan have. Ved en dispensation til et barn i alderen 0-36 måneder, skal ansøgerne således kunne opfylde betingelserne i forhold til et helt lille barn på 0 år.

Adoptionsnævnet har desuden lagt vægt på, at der normalt ikke bør fastsættes en aldersramme, hvor der er mere end 46 års aldersforskel mellem barnet og den ældste ægtefælle.

Nedenfor følger en kort beskrivelse af praksis, idet der dog i den enkelte sag kan være konkrete omstændigheder, der kan begrunde en anden vurdering af sagen:

- Hvis aldersforskellen mellem den ældste ægtefælle og barnet er 41 eller 42 år, har nævnet i en række sager besluttet, at aldersforskellen mellem den yngste ægtefælle og barnet *maksimalt* bør være 38 år.
- Hvis aldersforskellen mellem den ældste ægtefælle og barnet er 43 år, har nævnet i enkelte sager besluttet, at aldersforskellen mellem den yngste ægtefælle og barnet *maksimalt* bør være 37 år.
- Hvis aldersforskellen mellem den ældste ægtefælle og barnet er 44 eller 45 år har nævnet i en række sager fundet, at aldersforskellen mellem den yngste ægtefælle og barnet *maksimalt* bør være 36 år.
- Hvis aldersforskellen mellem den ældste ansøger og barnet er 46 år eller mere, har nævnet i forbindelse med konkrete sager udtalt, at man generelt er af den opfattelse, at den maksimale grænse på 45-46 år bør forstås sådan, at den ældste ægtefælle maksimalt må overskride barnets alders med 45 år og 364 dage. Det har i den sammenhæng ingen betydning, hvor ung den yngste ægtefælle er.

Dispensation, hvis der inden rimelig tid efter modtagelsen af et adoptivbarn søges om godkendelse på ny

Det fremgår, at Adoptionsnævnet – som det også tidligere var praksis – har anset ”inden rimelig tid” for at udgøre ca. 1½ år efter hjemtagelsen af det tidligere adoptivbarn.

Det fremgår desuden, at Adoptionsnævnet i sin praksis har lagt vægt på, at der – uanset om der indgives ansøgning om godkendelse til barn nr. 2 (eller mere) inden 1½ år efter hjemtagelsen af et tidligere adoptivbarn – ikke kan opnås samme godkendelse som sidst i relation til alder, hvis det betyder, at den ældste ægtefælles alder på ansøgningstidspunktet vil overstige barnets alder med mere end 45 år og 364 dage.

Denne praksis er bl.a. kommet til udtryk i følgende afgørelse:

- Ansøgere på 39 og 47 år havde et adoptivbarn på 15 måneder, da de ansøgte om barn nr. 2 i aldersrammen 0-36 måneder. Ansøgerne havde søgt ”inden rimelig tid”, men mandens alder på 47 år betød, at de alligevel kun kunne opnå godkendelsen 24-48 måneder, da manden ellers på ansøgningstidspunktet ville være 47 år ældre end det yngste barn omfattet af godkendelsen. Med en godkendelsesramme på 24-48 måneder ville der derimod kun være 45 års aldersforskel mellem manden og det yngste barn omfattet af godkendelsen.

Det fremgår også af Adoptionsnævnets praksis, at der lægges vægt på, at der skabes en naturlig søskendeafstand til ansøgerens tidligere barn/børn, herunder at det nye barn bliver det yngste barn.

Denne praksis er bl.a. kommet til udtryk i følgende afgørelse:

- Ansøgere på 38 og 48 år havde et adoptivbarn på 1 år og 8 måneder, da de ansøgte om barn nr. 2 i aldersrammen 0-36 måneder. Ansøgerne havde i forbindelse med ansøgningen om det første barn fået dispensation til denne aldersramme.

Ansøgerne havde søgt om barn nr. 2 ”inden rimelig tid”, men mandens alder på 48 år betød, at de alligevel kun kunne opnå godkendelse til et barn ældre end 36 måneder, idet manden ellers på ansøgningstidspunktet ville være mere end 45 år og 364 dage ældre end det yngste barn omfattet af godkendelsen. Med en godkendelse til et barn på 36 måneder eller ældre, ville det nye adoptivbarn ikke kunne være yngre end det første adoptivbarn, hvorfor der ikke kunne gives aldersdispensation.

Dispensation, hvis der foreligger særlige omstændigheder

Adoptionsnævnet har i et brev af 27. februar 2006 til bl.a. adoptionssamrådene redegjort for nævnets holdning til en række forskellige forhold, som erfaringsmæssigt gør sig gældende i de sager, hvor der søges dispensation fra aldersreglen under henvisning til, at der foreligger særlige omstændigheder.

Nævnet har i den forbindelse understreget, at bestemmelsen i sin ordlyd og indhold lægger op til en konkret vurdering af, om der i den enkelte sag foreligger sådanne særlige omstændigheder, som kan begrunde en aldersdispensation, hvorfor konkrete omstændigheder i den enkelte sag kan føre til, at nævnets umiddelbare opfattelse må fraviges.

Af nævnets brev fremgår bl.a. følgende:

- Der kan lægges vægt på særlige forhold omkring barnet til adoption, fx hvis der er tale om større og/eller svært anbringelige børn, søskende til børn, som man allerede har adopteret, eller børn som man har et særligt forhold til.
- Der kan ved vurderingen af, om en allerede meddelt godkendelsesramme kan udvides til at omfatte et yngre barn, lægges vægt på, om der gør sig særlige forhold gældende hos barnet, der taler for dispensation, eventuelt på trods af en aldersforskel på mere end 45-46 år, jf. ovenfor.

Der bør efter nævnets opfattelse udvises stor tilbageholdenhed med afvigelser fra godkendelsesrammen i sager vedrørende mindre børn, idet disse ofte ikke kan betragtes som vanskeligt anbringelige børn.

- Forhold omkring formidlingssituationen kan som udgangspunkt ikke begrunde en aldersdispensation efter reglerne om ”særlige omstændigheder”.
- Hensynet til, at ansøgernes øvrige biologiske eller adopterede børn kan få søskende kan ikke udgøre særlige omstændigheder, der kan begrunde en aldersdispensation.
- Det udgør ikke særlige omstændigheder, der kan medføre aldersdispensation, at der er indgivet ansøgning umiddelbart efter barnløshedsbehandling, når ansøgerne har mødt hinanden i en sen alder, eller at ansøgerne på et senere tidspunkt kunne have ventet deres første barn via kunstig befrugtning.

- Det udgør ikke en særlig omstændighed, der kan medføre aldersdispensation, at den biologiske mor har ønsket at bortadoptere et spædbarn til ansøgere, der ikke opfylder alderskravene.

Lars Barfoed

/Pernille Moll